

بهای تسلیم نشدن

درباره تیمسار **جواد فکوری** فرمانده نیروی هوایی در ابتدای جنگ تحمیلی

فاطمه بک‌زاده

روزنامه‌نگار

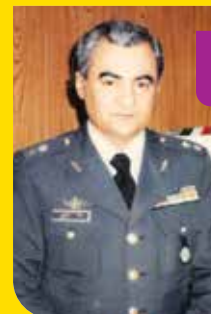
«این جنگ پایانش زمانی است که ما به دنیا اثبات کنیم ملتی هستیم که به زانو در نخواهیم آمد و حاضر هستیم بهای این تسلیم نشدن را بپردازیم.» این سخن مشهوری از خلبان ماهر و فرمانده نیروی هوایی ایران در سال‌های آغازین جنگ تحمیلی است.

فرمانده‌ای که در منش و رفتار، علی‌گونه و انسانی بسیار رؤوف، مهربان، مومن و انقلابی بود. وقتی به فرماندهی رسید، همان‌گونه بود که وقتی از فرماندهی رفت. سخن ماندگارش به هنگام سپردن مسئولیت به فرمانده بعدی نیروی هوایی نشانی از رفتار مولایش داشت که گفت: «مولا علی می‌فرماید: دنیا، همچون مسافرخانه‌ای است که امشب توقفگاه من است و فردا از آن دیگری است. دل بستن به امکانات و مقدمات دنیوی چیزی بیهوده است. من نیز هرگز چنین نکردم.» فکوری در سخت‌ترین دوره‌های جنگ نیز میدان را رها نکرد. خود را از رزانی اسلام و انقلاب کرد و شهادت، پاداش آن همه کوشندگی‌ها بود. اما فکوری چه مسیری را در زندگی خود طی کرد؟

فرماندهی ستاد را با موفقیت طی کرد. او دو بار برای تحصیل به آمریکا رفت: بار اول در سال ۱۳۴۲ و بار دوم در سال ۱۳۵۶ بود. با تمام شدن دوره در اسفند ۵۷، به ایران بازگشت. به محض بازگشت به ایران در جایگاه فرمانده پایگاه شکاری روانه تبریز شد. فکوری از کسانی بود که پیروزی انقلاب اسلامی و استقلال کشور را آرزو داشت، به‌گونه‌ای که با بازگشت از آمریکا و به هنگام رسیدن به خاک ایران، در فرودگاه زمین را بوسید و گریه کرد. او به همسرش گفت: «این همان ایرانی است که برایش آن همه رنج بردم، من ایران را این‌طوری می‌خواستم.» در همان روزها، او و

جواد فکوری در سال ۱۳۳۸ در کنکور سراسری شرکت کرد و در رشته پزشکی پذیرفته شد ولی به خاطر علاقه زیادی که به خلبانی داشت، با انصراف دادن از تحصیل در دانشگاه در مهرماه همان سال وارد دانشکده خلبانی نیروی هوایی شاهنشاهی ایران شد. او پس از گذراندن دوره مقدماتی پرواز در دانشگاه خلبانی، اولین پرواز مستقل خود را در سال ۱۳۳۹ با هواپیمای T-۳۳ بر فراز آسمان دوشان‌تپه در وضعیت‌های مختلف و به مدت یک‌ساعت و نیم با موفقیت انجام داد. فکوری دوره‌های تکمیلی خلبانی، مدیریت خلبانی و (اف۴)، فرماندهی گردان هوایی و

اصغر ایمانیان

۱۸ مرداد ۱۳۰۸

۲۸ فروردین ۱۳۹۴

«اصغر ایمانیان» در اسفندماه ۱۳۵۷ به سمت فرماندهی نیروی هوایی ارتش منصوب شد. از خدمات او در دوران فرماندهی می‌توان به بازگرداندن نظم و انضباط به نیروی هوایی ملت‌پس و هیجان‌زده روزهای انقلاب، مقابله با تلاش‌هایی که برای تغییر ارکان و سازمان نیروی هوایی در جریان بود، پرکردن خلا ناشی از خروج مستشاران آمریکایی و کمک‌های لجستیک و حمل‌ونقل به سایر مناطق و مسئولان نوپای کشور در آشتی‌جویی روزهای اول انقلاب اشاره کرد.

امیر بهمن باقری

۱۳۱۲ خورشیدی

۱۳۸۹ خورشیدی

«امیر بهمن باقری» دومین فرمانده آن نیرو از ۲۸ مرداد ۱۳۵۸ تا ۱۳ تیر ۱۳۵۹ و هم‌چنین به مدت ۲ ماه رئیس سازمان هواپیمایی کشوری ایران از ۱۹ تیر ۱۳۵۹ تا ۱۹ شهریور ۱۳۵۹ بود. امیر بهمن باقری در واقعه عملیات طیس در اردیبهشت ۱۳۵۹، سمت فرماندهی نیروی هوایی ارتش را بر عهده داشت؛ با افزایش سوءظن به فرماندهان نیروهای هوایی و ستاد ارتش، در ۱۳ خرداد ۱۳۵۹ از سمت خود استعفا کرد و پس از مدتی دستگیر و محاکمه شد.

محمد حسین معین‌پور

۸ بهمن ۱۳۱۲

اول تیر ۱۳۹۳

«محمد حسین معین‌پور» سرتیپ خلبان اف-۴ فانتوم ۲ نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران و فرمانده آن نیرو بین سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۲ بود. محمد حسین معین‌پور در پی پیروزی انقلاب اسلامی از افسرانی بود که به خدمت در نیروی هوایی ادامه داد و در بیست‌ویکم شهریور سال ۱۳۶۰، بنا به پیشنهاد تیمسار سرلشکر ولی‌الله فلاحتی، به فرماندهی نیروی هوایی ارتش منصوب و جانشین سرهنگ جواد فکوری شد.

